VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Valtion eläkerahastosta tehtävät lisäsiirrot valtion talousarvioon

HELKA LIU, ERITYISASIANTUNTIJA RAHOITUSMARKKINAOSASTO

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA
13.5.2025

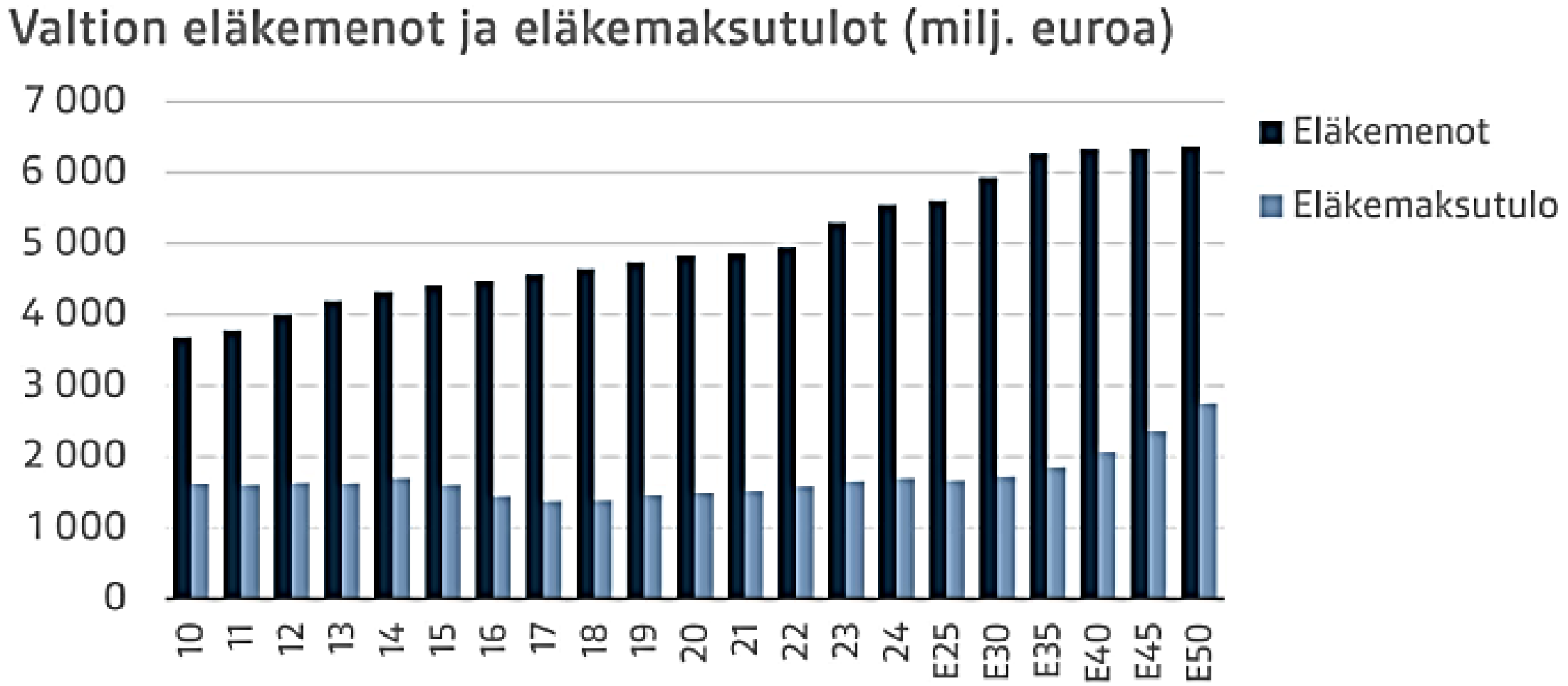
Taustaa
Valtion eläkerahastosta

Valtion eläkerahasto lyhyesti (VER)

	2023	2024
Valtion eläkejärjestelmän eläkemenot	5,3 mrd. €	5,5 mrd. €
Eläkemaksut (tulot), tuloutetaan VERiin	1,7 mrd. €	1,7 mrd. €
Siirto VERstä valtion talousarvioon eläkemenojen katteeksi	2,1 mrd. €	2,3 mrd. €
VERin nettomaksutulo	-437 milj. €	-565 milj. €

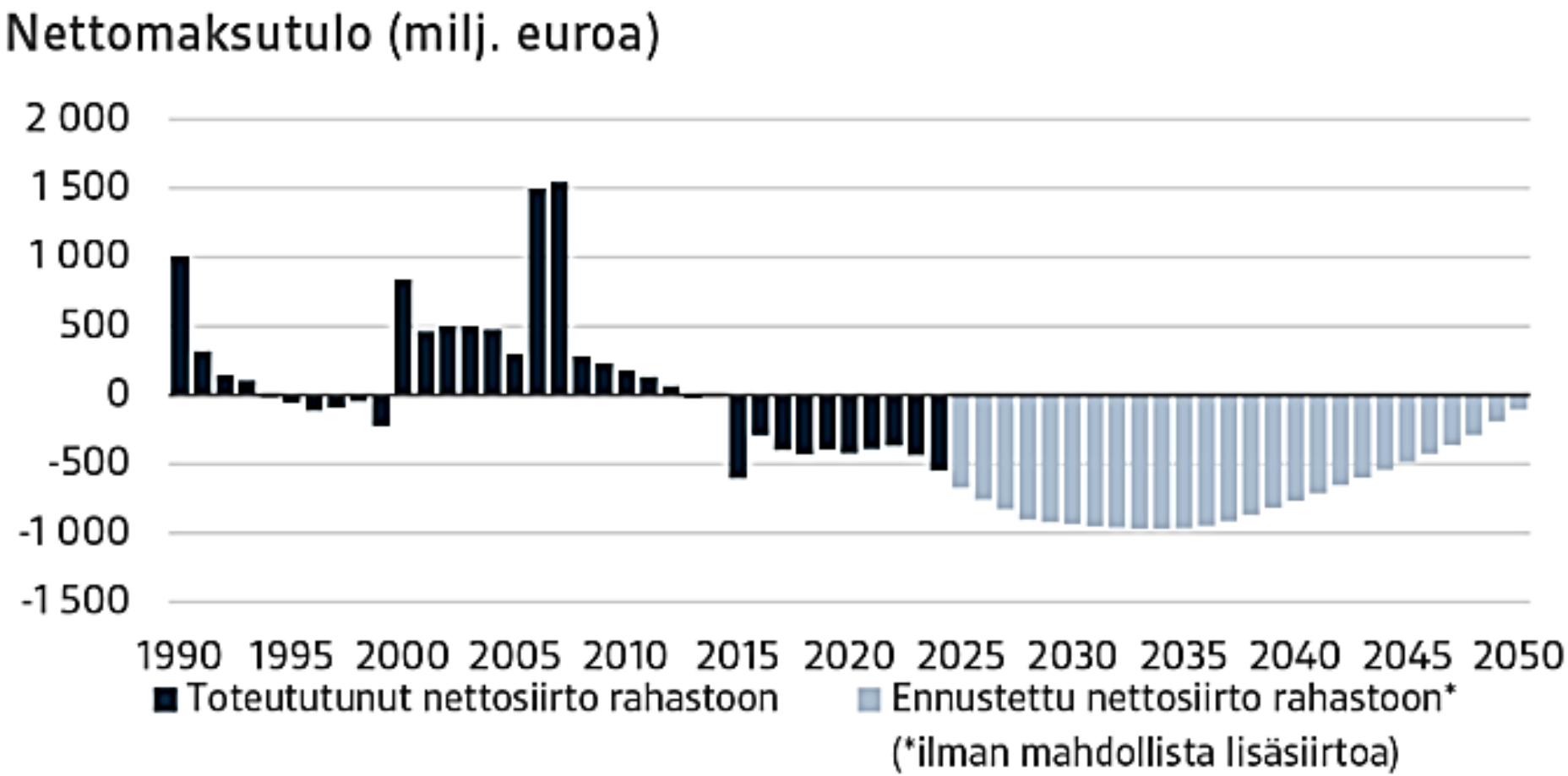
Lähde: ver.fi

- Valtion henkilöstön eläkkeiden rahoitus pohjautuu saatuihin eläkemaksuihin, puskurirahaston sijoitusvaroihin ja niille saatuihin sijoitustuottoihin sekä valtion budjettirahoitukseen.
- Valtion henkilöstön eläkemaksut ohjataan puskurirahastona toimivaan VERiin.
- VER siirtää vuosittain valtion talousarvioon laissa määrätyn prosenttiosuuden valtion vuotuisesta eläkemenosta.
- Vuonna 2024 siirto talousarvioon oli 41 %:ia eläkemenoista eli yhteensä noin 2,3 miljardia euroa (koko eläkemeno n. 5,5 mrd. €). Loppuosa valtion eläkemenoista rahoitetaan suoraan valtion talousarviosta.
- Valtion eläkejärjestelmän piirissä oli vuonna 2024 noin 132 000 henkilöä. Valtion eläkkeitä maksettiin noin 460 000 henkilölle.
- Eläkemaksujen keruusta, etuuksien laskennasta ja eläkkeiden maksamisesta vastaa Keva. VER maksaa eläketehtävien hoidosta Kevalle hoitokulua (16,2 milj. €, 2024).

Valtion eläkemenot ja eläkemaksutulot (milj. euroa)
7 000
6 000
5 000
4 000
3 000
2 000
1 000
0
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
E25
E30
E35
E40
E45
E50
Eläkemenot
Eläkemaksutulo

Lähde: ver.fi

Nettomaksutulo (saatu eläketulo - talousarviosiirrot) VER nykyisillä siirroilla

Lähde: ver.fi

Negatiivinen nettomaksutulo nykyisillä siirroilla

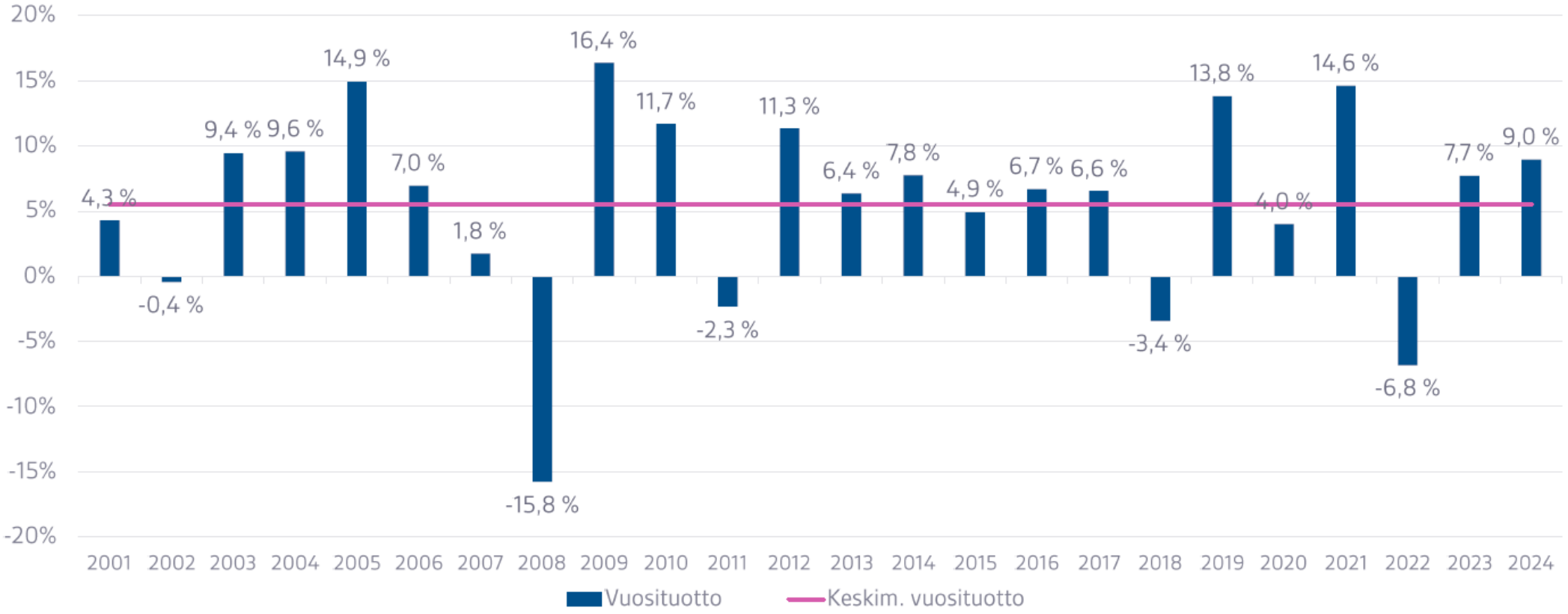
- Vuonna 2013 VERin nettomaksutulo (saatu eläkemaksutulo vähennettynä talousarvioon siirretyllä summalla) kääntyi negatiiviseksi. VER siirtää siis valtiolle suuremman summan kuin se saa vuosittaisena eläkemaksutulona.
- Negatiivisen nettomaksutulon ennustetaan nykysiirroilla muuttuvan 2020-luvun kuluessa siten, että VERin valtion eläkemenoja tasaava osuus kasvaa lähestyttäessä vuosikymmenen loppua.
- Negatiivisen nettomaksutulon odotetaan kasvavan huippuunsa 2030-luvulla, jolloin sen odotetaan olevan yli miljardi euroa.
- 2030-luvun loppupuolella rahastosta ulos siirrettävä nettosiirto alkaa vähitellen pienentyä ja sen arvioidaan kääntyvän uudelleen positiiviseksi 2050-luvulla.

VERin sijoitustoiminnan allokaatiorajoitteet – valtiovarainministeriön määräys

- Vuoden 2022 määräyksellä allokaatiorajoja muutettiin seuraavasti:
  - osakesijoitusten enimmäismäärää nostettiin 55 prosentista 60 prosenttiin sijoitussalkun arvosta
  - korkosijoitusten vähimmäismäärää laskettiin 35 prosentista 30 prosenttiin sijoitussalkun arvosta
  - muiden sijoitusten enimmäismäärää nostettiin 12 prosentista 15 prosenttiin sijoitussalkun arvosta sijoitushetkellä
  - Lisäksi asetettiin uusi vaatimus, jonka mukaan likvidien ja vähäriskisten korkosijoitusten osuus tulee olla vähintään 20 prosenttia sijoitussalkun arvosta.
- VERin sijoitussalkku oli 31.3.2025 (Q1/2025) markkina-arvoltaan 24,2 miljardia euroa. Sijoitussalkussa osakesijoituksia oli 54,4 prosenttia, korkosijoituksia oli 39,4 prosenttia ja muita sijoituksia 8,1 prosenttia.

Pitkän aikavälin tuotot

MWR

Lähde: VER

VERin sijoitustuotto verrattuna valtion velan hinta

Lähde: ver.fi

Esitetty valtion talousarvioon tehtävän siirron kasvattaminen

Nykylain mukaiset siirrot VERistä valtion talousarvioon

- Nykyiset talousarviosiirrot määritellään Valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006), talousarviosiirtojen osalta lakia on päivitetty viimeksi vuonna 2022.
  - 6 §:n 1 momentti: *Valtion eläkerahastosta siirretään vuosittain valtion talousarvioon määrä, joka on 45 prosenttia julkisten alojen eläkelain piiriin kuuluvaan valtion palvelukseen perustuvista eläkkeistä ja muista valtion eläketurvan rahoituksen piiriin kuuluvista eläkkeistä aiheutuvasta vuotuisesta menosta.*
  - Lisäksi 6 §:n 3 momentissa säädetään, että jos *rahaston varat suhteessa valtion eläkevastuuseen ovat yli 25 prosenttia kahtena peräkkäisenä varainhoitovuotena, lisätään talousarvioon siirrettävää määrää 3 prosenttiyksikköä yli sen, mitä 1 momentissa ja siirtymäsäännöksessä säädetään, kunnes rahaston varat suhteessa valtion eläkevastuuseen ovat alle 25 prosenttia.*
- Laissa on vuoden 2022 lakimuutoksen yhteydessä määritelty siirtymäaika voimaantulosäännöksissä.
  - *Lain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu siirto on 40 prosenttia vuosina 2022 ja 2023, 41 prosenttia vuonna 2024, 42 prosenttia vuonna 2025, 43 prosenttia vuonna 2026 ja 44 prosenttia vuonna 2027.*
  - Vuodesta 2028 alkaen määrä on lain mukainen 45 %.

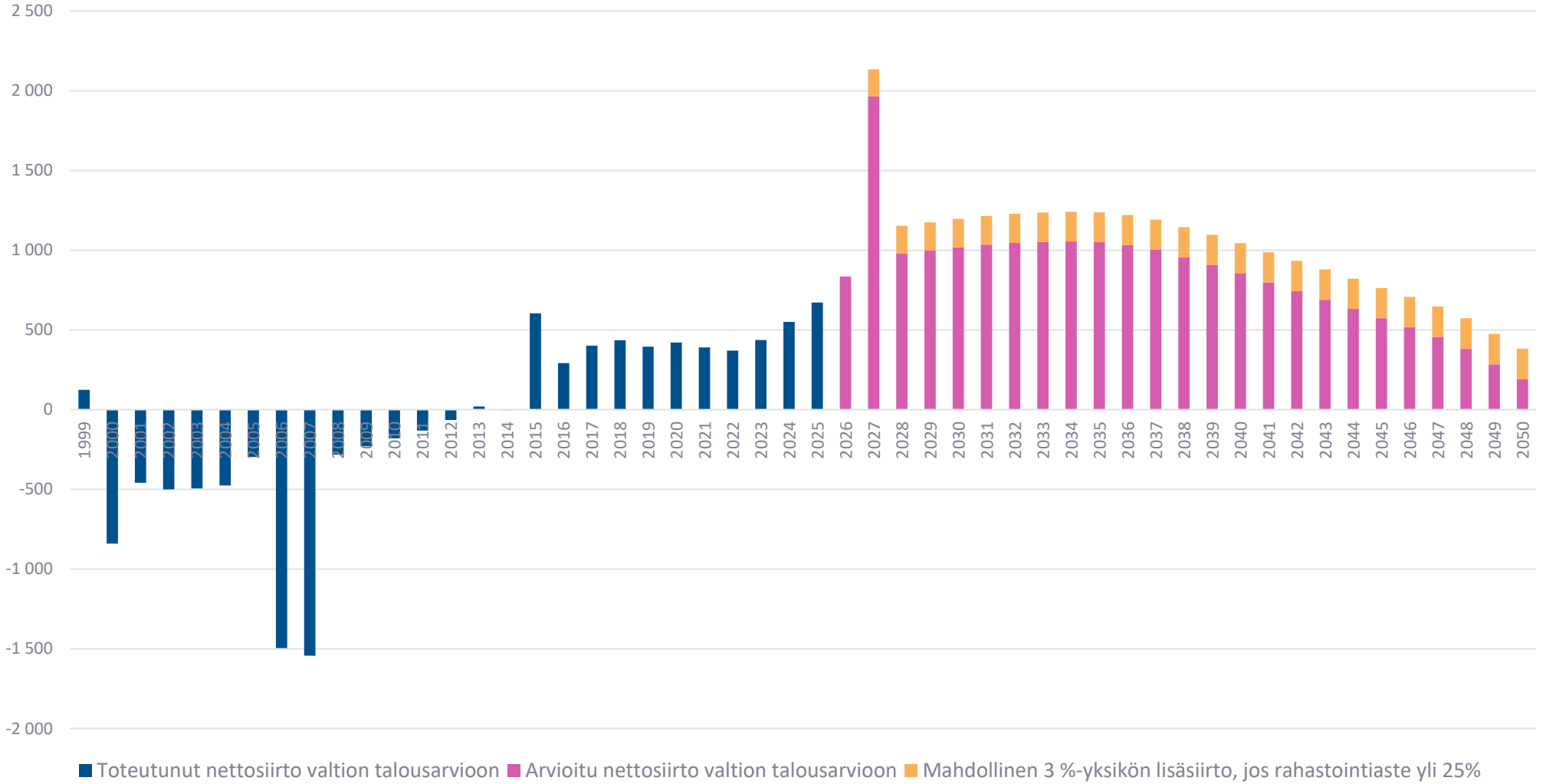
VERistä tehtävät lisätuloutukset valtion talousarvioon

- Pääministeri Orpon hallitus linjasi 23.4.2025 puoliväliriihessä, että *Valtion eläkerahastosta valtion talousarvioon siirrettävää määrää nostetaan nykyisestä vuosittain 1,2 prosenttiyksiköllä siten, että vuoden 2028 siirto on 46,2 % eläkemenosta. Lisäksi vuodelta 2027 Valtion eläkerahastosta tehtävää siirtoa lisätään kertaluonteisesti 18,7 prosenttiyksikköä siten, että vuoden 2027 valtion talousarvioon rahastosta siirrettävä määrä on yhteensä 63,9 % valtion vuotuisesta eläkemenosta.*
- Käytännössä siirrot muuttuisivat eri vuosina seuraavasti puoliväliriihessä kirjatun mukaisesti:
  - 2025, siirto pysyy ennallaan 42 %.
  - 2026, siirto kasvaa 43 %:sta 44,2 %:iin (+1,2 prosenttiyksikköä).
  - 2027, siirto kasvaa 44 %:sta 63,9 %:iin (+1,2 prosenttiyksikön vuosittainen siirto + 18,7 prosenttiyksikön lisäsiirto).
  - 2028, siirto kasvaa 45 %:sta 46,2 %:iin (+1,2 prosenttiyksikköä, jonka jälkeen vuosittainen siirto pysyy 46,2 %:ssa myös tulevina vuosina).
- Lisäsiirtoja tehdään vuosittain noin 66 miljoonaa vuosina 2026–2029. Lisäksi tehdään noin 18,7 prosenttiyksikön lisäsiirto vuonna 2027, joka on euromääräisesti noin 1050 miljoonaa euroa.
- Lisäsiirroilla valtion talousarvioon katetaan valtion eläkemenoja, jonka seurauksena valtion velanottotarve vähenee.

Valmistelu

- Esitetty muutos valmistellaan virkatyönä laatimalla hallituksen esitys lakimuutoksesta, joka annetaan eduskunnalle budjettilakina vuoden 2026 talousarvioesityksen yhteydessä syyskuussa 2025.
- Muutos esitetään Valtion eläkerahastosta annetun lain 6 §:n 1 momenttiin. Tekniset lakiin kirjaamisen yksityiskohdat ovat vielä työn alla.
- Hallituksen esityksen vaikutusarvioiden osalta tehdään yhteistyötä VERin kanssa.
- Lakiin ei ole tarkoitus tehdä muutoksia muilta osin.

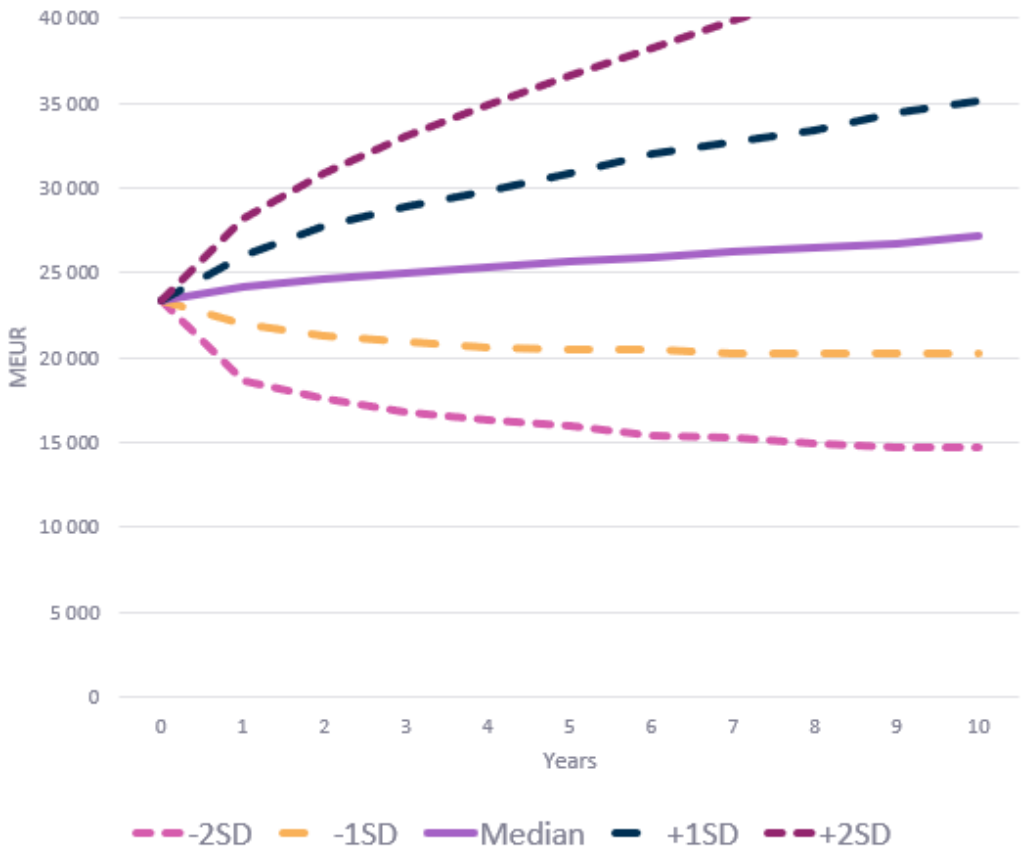
Arvioidut nettosiirrot VERistä valtion talousarvioon ehdotetuilla lisäsiirroilla

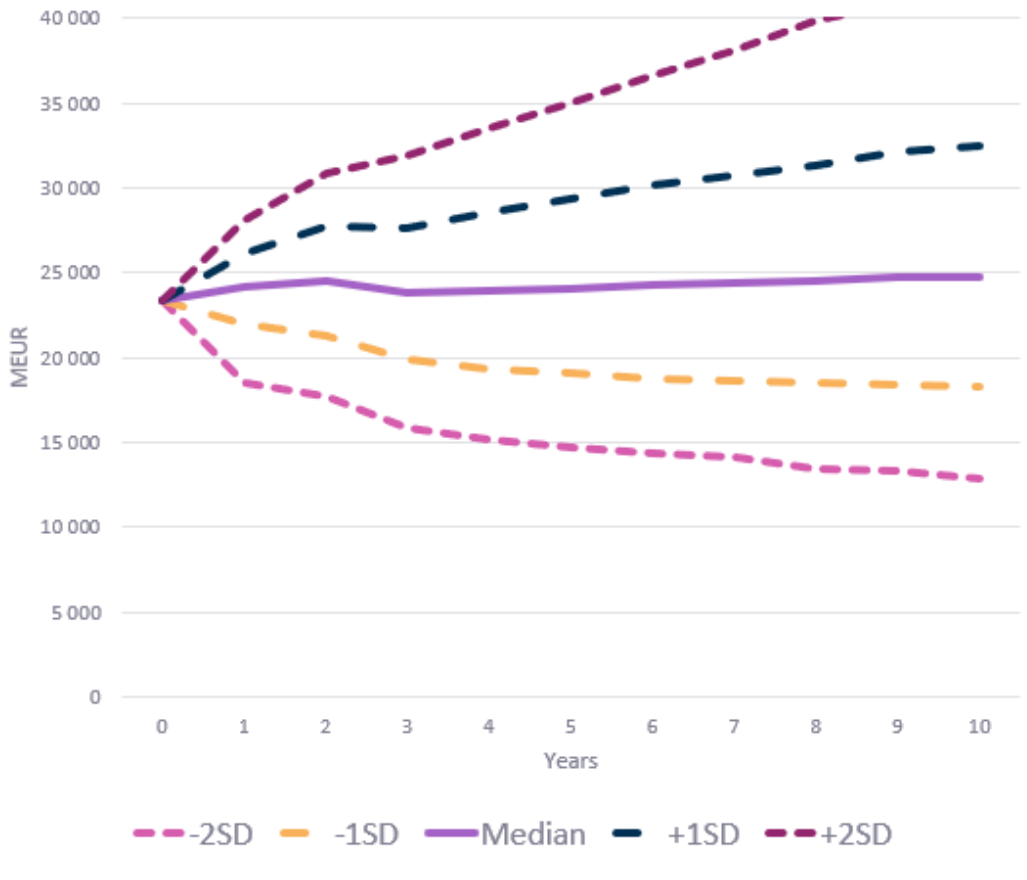

Lähde: VER

10 vuoden skenaariot VERin salkun kehityksestä nimellisesti

Vasen kuva ennen uusia siirtoja, oikea kuva uudet siirrot huomioiden (Mediaani, sekä +/- 1 ja 2 keskihajontaa)

Lähde: VER

Vaikutuksia

- Talousarviosiirron kasvattaminen vähentää tuleviin eläkkeisiin kerättävän puskurirahaston tasoa ja siirron kasvattaminen voi johtaa rahaston koon supistumiseen, mikäli rahaston sijoitustuotot jäävät odotettua matalammiksi.
- Tarkempia arvioita vaikutuksista Valtion eläkerahastoon on tarkoitus tehdä hallituksen esityksen valmistelun yhteydessä.
- Mahdollinen nykyistä korkeamman tuoton hakeminen rahastoon sijoitusten riskillisyyttä lisäämällä tulee analysoida huolellisesti ottaen huomioon muun muassa epävakaa tilanne kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos

HELKA LIU, ERITYISASIANTUNTIJA
HELKA.LIU@GOV.FI